

Astronotus ocellatus - Márványsügér

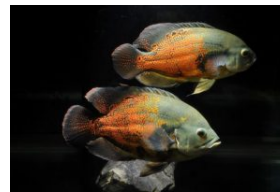
ELSŐ LEÍRÓJA:	Agassiz, 1831
CSALÁD:	Cichlidae
MÉRET:	30-45 cm
C°:	22-28
pH°:	6-8
Nk°:	5-20
HELYIGÉNY:	400 liter
VISELKEDÉS:	területvédő
TÁPLÁLÉK:	mindenevő
TARTÓZKODIK?	középső szint
ÉLETTARTAM:	10-16 év
TERM.VÉD.:	felméretlen

Astronotus ocellatus
Márványsügér

(Agassiz, 1831)

TOVÁBBI KÉPEK:
TÉRKÉP (MAP); ELTERJEDÉSI TERÜLETE:

Térkép még nem készült az adatlaphoz, feltöltése folyamatban!

Amazónia széles körben elterjedt hala, megtalálták már Bolíviában, Venezuelában, Kolumbiában, Brazíliában, Peruban, Ecuadorban, Argentínában, Francia-Guyanában, de Paraguay és Uruguay területéről is előkerült már. Betelepítések nyomán az USA-ba, sőt Ázsiába is eljutottak már.

Eredeti élőhelyén lassabban mozgó folyók lakója, kedveli a belógó ágakkal, gyökerekkel sűrűn tarkított vizeket, megtalálhatjuk az Amazonasban, az Ucayali, Rio Negro, Madeira, Tapajos, Solimoes, Tocantins és Orinoco folyásaiban is, csak a

legfontosabbakat említve!

KÜLALAK ÉS JELLEGZETESSÉGEK LEÍRÁSA:

Erőteljes, nagytestű, robusztus sügér faj. Megjelenése tekintélyt parancsoló. Aránylag magas, ívelt hátú és íves hasú hal néha tömzsi hatást kelt, de megjelenése erőt is sugároz. Feje lekerekített, szája nagy, állkapcsában nagy erő és hegyes fogak lakoznak, amivel könnyedén kárt tud tenni támadásának kitett halakban. Úszóira is elsősorban a lekerekítettség jellemző, bár idővel a hátúszó kihegyesedhet. Hasúszói kicsit megnyúltak, hátúszója pedig félig elkülönülő kemény tüskéssel kezdődik, amik valójában a kemény úszósugarakhoz tartoznak. Ezekből 12-14 db-ot, míg hátrébb a lágy sugarakból úgy 19-21 db-ot találunk. A fark alatti úszó 3 kemény és 15-17 lágy úszósugarat tartalmaz.

Színezetét tekintve idős korára sötétül, fakul mintája, holott az ivadékok tündöklő, élénk színűek. Ezt a kereskedelem is kihasználja, a boltban megvásárolható, gyakran izzó vörös mintázatú példányok viszont nem maradnak mindig 5 cm-s, búbajos szelíd halak, hanem kemény ragadozóvá nőhetik ki magukat. Tehát mint említettem, fiatalon a vörös színek dominálnak. Alapvetően maga a hal sötétszürke-feketé alapszínű, amin narancsos, vörös szabálytalan vonalak és minták díszelnek, mintegy márvány-hatást létrehozva, amiről magyar elnevezését is kapta. Német nyelvterületen 'Pfauenaugenbuntbarsch'-nak, azaz "pávaszemes sügérnek" nevezik, ez onnan ered, hogy a vad törzsek farktövében még ott díszleg egy fekete, vörössel szegélyezett folt. A halak, ahogy idősödnek fakulnak, egyre inkább szürkés-olív színű alapot öltenek, amin fakó vörös minták figyelhetőek meg.

A manapság beszerezhető példányok szelektív tenyésztés hatására egyre több vörös színt mutatnak, némelyek oldala már szinte csak vöröset mutat, de a tigris és albinó színvariánsok is nagy kedveltségnek örvendenek, sőt, még fátyolos példányok is előfordulnak a kereskedelemben (ezek tartásánál legyünk még inkább körültekintőbbek, ugyanis a hosszú, sérülékeny úszók könnyen károsodhatnak a halak közti erőfitogtatások, csatározások során). A tekintélyes méretű zsírhomlok nem jellemző a fajra, legfeljebb csak szerényebb megjelenési formában. A nemek megkülönböztetése nem mindig egyszerű!

Akváriumi körülmények között a 20-30 cm közötti kifejtett kori méret tekinthető általánosnak, a legnagyobb regisztrált méret viszont elérte a 45 cm-t is! Mértek már le több, mint másfél kilós egyedeket is!

TARTÁSA ÉS TENYÉSZTÉSE:

Az egyik legismertebb dél-amerikai nagytestű sügér faj, általánosan elterjedt az akvarisztikában, nagyon sokak kedvelt hala. Bár optimális tartásához a feltételeket nem biztos, hogy mindenki megfelelően biztosítja, nagyon sokan gondozzák, egyfajta alaphalnak számít az amerikai sügérvilág ismerői számára. A márványsügérek a mindennapokban szerethető, gondozójával kezessé váló, már-már házi kedvencnek is tekinthető állatokká válnak. Nagyon értelmes halak, s épp ezen tulajdonságai miatt is töretlen a népszerűsége. Egy példa erre, hogy nagyon hamar kézhez szoktathatóak, és elfogadják táplálékukat gondozójuk kezéből is akár. Minden hal maga egy külön egyéniség, éppen ezért viselkedésükről is nehéz általános ismérveket adni. Azt lehet leszögezni, hogy nem vad, agresszív természetű sügérek, inkább méretükből kifolyólag lehet támadásokat várni tőlük kisebb halak irányába. Mint sok más nagytestű és területvédő sügérnél, itt is a medenceméret megválasztása egy alapvető kérdés. Kis akváriumban - többek

között a helyhiány végett - számítani kell agresszióra, vadabbakká válhatnak s nekimehetnek társalaiknak, melyekben könnyedén kárt is tehetnek. Azonban ha nagy akvárium áll rendelkezésükre, akkor gyakorlatilag szelíd, nyugodtan, komótosan úszkáló, tekintélyt parancsoló díszei lesznek az akváriumunknak. Semmiképp sem egy kimondottan agresszív sügér, legfeljebb ívási időszakban, vagy, mint említettem, összezsúfolt állapotban fordulhat ez elő.

A helyes akváriumméret megválasztása épp ezért fontos, ha például párban tartjuk, vagy csak tényleg kevés társhalat helyezünk melléjük (pl.: néhány vértesharcsát, esetleg 1-2 nyugodt sügért), kb. 350-400 liter már elég lehet, bár robusztus mérete miatt javaslom inkább a nagyobb akváriumot. Kb. 750-850 literben már lehetőségünk van egy kisebb márványsügér-csoport optimális elhelyezésére, ami 5-7 egyedből állhat, és/vagy tehetünk melléjük más fajokat is, mint például a zebrasügér, vagy más, erőteljesebb fajok. Való életben is találkoztam már remekül működő társítással, melyben kifejtett márványsügérek, szaporodó zebrasügérek voltak harcsákkal kb. 800 literes akváriumban elhelyezve. Persze a halak tekintélyes méretével itt is számolni kell, és nemeikkel is, mely nem látszik egykönnyen, ha például sikertelenül több hím és kevés nőstény alakulna ki, a csatározások miatt lehet, hogy néhány halat külön kell választanunk.

Akváriumát apró szemű talajjal rendezzük be, ez alapfeltétel, ugyanis kész építő- és egyben rombolómesterek, pár nap alatt képesek felforgatni az akváriumot, és kényük-kedvük szerint gödröket és dombokat ásni, akár a teljes berendezést átalakíthatják. Szépen növényesített medencébe nem valók, ugyanis túrásukkal azonnal tönkreteszik a növényeket, de mivel mindenevők, a kevésbé ellenállóakat gyakorlatilag meg is ehetik. Legfeljebb ágakra kötözött *Anubias* - fajokat ajánlhatok, de a legjobb a növénymentes akvárium, ami e halakhoz illik. A berendezésben figyeljünk arra, hogy tágas szabad úszóterületek álljanak rendelkezésükre, ahol több hal is kényelmesen tud fel s alá úszkálni. Emellett kövekből építhetünk barlangokat, kőrakásokat, de arra figyeljünk, hogy ha megpróbálják átrendezni, balesetveszélyes helyzetek ne álljanak elő, például, hogy rájuk zuhannak a sziklák, ha egy szép kőrakást megalkottunk, érdemes lehet szilikonragasztóval rögzíteni őket egymáshoz. Mindenképpen használjunk gyökereket és ágakat, ugyanis ezek eredeti élőhelyükhöz hasonlatossá teszik a medencét, és segítenek a territóriumok kialakításában is.

Mindenevő halak, szükségük van néha a növényi táplálékra is, ezt alkalomadtán forrázott zöldségekkel tudjuk megadni nekik. Mohón fogyasztják a száraz pelleteteket, sügérstickseket, granulátumokat. Figyeljünk rá, hogy ne etessük túl őket, mert nagyon könnyen előfordulhat, hogy elhízhatnak, illetve tartójukat meglátva egyből táplálékot kunyerálnak. Mint azt korábban említettem, könnyen kézhez szoktathatók etetéskor. Táplálékának döntő többségét azonban állati eredetű anyagoknak kell, hogy adják. Erre a célra férgek, lárvák (pl.: tubifex, televényféreg, földigiliszta, vörös szúnyoglárva), kagyló, garnéla felel meg elsősorban, illetve néha kiegészíthetjük a menüt élőhállal is, de vigyázzunk rá, nehogy fertőzéseket hurcoljunk be velük. A halak táplálása szempontjából az emlős- vagy madáreredetű táplálék rendszeres használata nem egészséges, ha mégis ilyen táplálékot kapnak, az lehetőleg ritkán forduljon csak elő! Kitartó vadász, bár nem tartozik a túl gyors mozgású halak közé, hosszú távon képes táplálékát üldözni és egy szempillantás alatt szája nyitásakor keletkező szívóhatást kihasználva elnyelni. A természetben megfigyelték, hogy a kisebb testű harcsákat is szívesen szedegeti össze, társításként éppen ezért csak erős páncélzatú, nagy testű, robusztus fajok jöhetnek szóba. Sügéreken és az előbbi kritériumoknak megfelelő harcsákon kívül nagytestű pontylazacokkal (*Anostomusok*, *Chalceusok*, tányérlazacok, pakuk) társíthatjuk még őket.

Nagyon figyeljünk a víz megfelelő tisztán tartására, ugyanis rengeteget ürítenek! Egy számára alkalmas medencét amúgy is nagyon erős külső filtrálással kell ellátni, nem is beszélve róla, ha ilyen halak kerülnek bele. Hordós szűrés vagy szűrőakvárium is használható. Erős pumpa kell bele, ami alaposan megmozgatja a vizet, hogy eltávolítsa a mulmot, és a mechanikai szűrőfelületet jelentős biológiai felületnöveléssel kell ellátni, ami alkalmas tetemes baktériumkultúrák megtelepedését biztosítani, melyek a nitrifikációs folyamatokban lesznek segítségünkre. Ezt egyébként elősegíthetjük heti-kétheti részleges vízcserékkel, ugyanis az elnitrátosodó öreg vizet, ami káros anyagokban és bomlástermékekben dúskál, természetesen ők sem szeretik.

Egyéb értékekkel szemben az akváriumban tenyésztett halak egyáltalán nem kényesek és nagyon könnyen tarthatóak, ellenállóak, sőt, még a betegségekre sem túlzottan fogékonyak. Az akváriumi halak a magyarországi vezetékes ivóvízben is tökéletesen tarthatóak, a keménységgel, kémhatással és hőmérséklettel szemben is toleráns. Ha viszont vadonfogott példányhoz jutnánk hozzá - ami ritka a kereskedelemben, hisz hatalmas mennyiségekben tenyésztethető - akkor érdemes a pontos befogás helyéről érdeklődni, és az ott található lágyságot és savasságot, hőmérsékletet beállítani, a természetből behozott halak ugyanis messze nem olyan ellenállóak, mint akváriumban sokadik generáció óta tenyésztett fajtársaik.

Tenyésztése abszolút nem bonyolult feladat, egy jól tartott tenyészpár akár társas akváriumban is leívhat. Egy ivarérett, ikrázáshoz készülő pár viszont sokkal agresszívebben viselkedik a korábban szokottakhoz képest, ilyenkor elképzelhető, hogy közbe kell avatkozni. Sokkal célszerűbb tehát a tenyésztési szánt párt egy néhány száz litere tenyészőakváriumban külön tartani. A halak lehetőleg ne mi magunk állítsuk össze párba, hanem vásároljunk 6-8 fiatal példányt, amiből könnyedén kiválhat 1-2 pár, s ezeket elkülönítve tenyészük őket. Általában jó szülők, a pár mindkét tagja gondoskodik az ikrákról és porontyokról egyaránt, de a fiatal, tapasztalatlan halak, akár csak a kereskedelemben kapható, sokadik generációs túltenyésztett egyedek szülői gondoskodása megkaphat, és messze nem ér fel a régi, vad géneket nagyobb mennyiségben tartalmazó halakéhoz.

Tartáshoz optimális kémhatáson, német keménységen gond nélkül ikráznak tehát, a hőmérsékletet érdemes magasabban tartani (26 C fölött). Már első íváskor is 5-700 ikrára számíthatunk, míg egy ereje teljében lévő, kifejlett, jól kondicionált nőstény akár 2-3000 ikrát is lerakhat! Ezt alaposan gondoljuk végig, mielőtt tenyésztésükbe belevágunk, hiszen több ezer sügér felnevelés anyagilag is megterhelő lehet, hatalmas étvágyuk miatt, de rengeteg helyet lefoglalnak és a sűrű vízcserékről, alapos szűrésről is gondoskodni kell!

A halak általában lapos felületre ikráznak, a kishalak kb. 5 nap után kelnek ki. Ha nem jó nevelők a szülők, ívás után elvehetjük tőlük ikráikat és mesterséges nevelésbe kezdhünk. Elúszás után artémiával indíthatóak, s pár hét alatt már a vágott tubifexet is fogyasztják, nagyon jó tempóban növeszthetőek. Száraz tápot is esznek, de az élő mindig sokkal inkább előnyösebb. Ne ijedjünk meg ívás után, ugyanis ikráik fehérek, mintha terméketlenek lennének, de a sikeresen termékenyített ikrák nemsokára elkezdenek sötétebb színt felvenni.

EGYÉB ELNEVEZÉSEK:

syn: *Lobotes ocellatus*, *Astronotus ocellatus ocellatus*, *Acara compressus*, *Acara hyposticta*, *Astronotus orbicularis*, *Cychla rubroocellata*.

Eng: Oscar, Tiger oscar, Red oscar, Albino oscar, Red oscar, Marble cichlid, Velvet cichlid.

Egyéb köznevei: Riikinkukkoahven, Cichlidé oil de paon, Pfauenaugenbuntbarsch, Masug, Pielegnica pawiooka, Acará-açu, Pafagelcichlid, Crombier, Krobié rouj, Paya, Páfugleøjecichlide, Aluago elselepo, Acará-grande, Acaráuacu, Apaiari, Apiari, Bola-de-ouro, Cará, Cará piroasca, Cará-grande, Corró-baiano, Corró-chines, Dorminhoco, Acarahuazú, Carahuazú, Caraussú.

KATEGÓRIÁK:

[Amerikai sügerek](#), [Akváriumi halak](#), [Sügérfélék](#)

KULCSSZAVAK:

[Akváriumi halak](#), [akvarisztika](#), [Agassiz](#), [Cichlidae](#), [Amerikai bölcsőszájúhalak](#), [1831](#), [Astronotus ocellatus](#), [Márványsügér](#)

JELLEMZŐK:

[Amerika](#), [közepes hőigényű 20-25°C](#), [átlátszó vízi](#), [közepesen keményvízi 10-15°Nk](#), [lassan mozgó vízi](#), [közepesen aktív mozgású](#), [mindenevő](#), [középső szint](#), [keményvízi 15-20°Nk](#), [lassú mozgású](#), [Amazónia](#), [Argentína](#), [barna vízi](#), [Dél-amerika](#), [sárga vízi](#), [Orinoco](#), [Guyanak](#), [hosszú életű 6 év fölött](#), [fekete vízi](#), [gyér növényzetigényű](#), [óriás méretű 20 cm fölött](#), [Andok orsz.](#), [Kelet-Dél-Amerika](#), [Peru](#), [Déli kúp](#), [Paraguay](#), [Ecuad.-Kol.](#), [Bolívia](#), [növényt nem igényel](#), [nagy \(több 200 liternél\)](#), [fállúgos \(7.5-8 pH\)](#), [félsavas \(6-6.5 pH\)](#), [hőigényes \(25-30 °C\)](#), [normál \(6.5-7.5 pH\)](#), [lágvízi \(5-10 Nk°\)](#), [összeférhetetlen viselkedés](#).

FELHASZNÁLT IRODALOM, FORRÁSOK:

Akvárium Magazin VI. évf. 97/9-10. szám; Pasaréti Gyula: [A márványsügér](#)

<http://www.seriouslyfish.com/species/astronotus-ocellatus/>

<http://www.fishbase.org/summary/3612>

Írta: Honffy Gábor

Katalógusba került: 2008-05-14 09:01:16

Legutolsó frissítés: 2015-06-27 19:53:42

Katalógus ID: 4179

Oldal linkje: <https://akvaristalexikon.hu/akvariumi-halak/sugerfelek/amerikai-sugerek/astronotus-ocellatus.html>

© Akvarista Lexikon - Minden jog fenntartva